

SENTRUM

KRUTÅDAL GÅRD

HUND I ARBEID, ALLTID TIL TJENESTE

- Gjeterhunden
- Vokterhunden
- Kadaverhunden

GJETERHUND

- Utvilsomt den hunden som legger ned mest verdifull arbeidsinnsats.
- Uunverlig på et hvert gårdsbruk.
- Kan brukes /trenes på alle dyreslag
- Gammel tradisjon, før 1959, mest buhunder/kryssninger.
- 1955 fikk Ola Ødegård sin første border collie. Det var starten på det vi i dag ser .
- Stor utvikling i metoder for å dressere hund.

RASER

- Border collie
- Kelpie

SAUEN

- Hundevant
- God dyrehåndtering.
- Unngå jaging og biting
- Sauen er ikke et leketøy for hunder.
- Hundetrening/gjete r arbeid,dyrevelferd i alle ledd.

GJETERHUNDVALPEN

- Still krav til oppdretter
- Krav til mor og far både helse og meritter.
- Alle besteforelder bør ha naturlig utgang
- Og kan dresseres av «normale mennesker
- ALT ER ARVELIG.
- valpepris er ofte lik uansett.

DE ALLER FLESTE VIL HA GOD HJELP AV GJETERHUNDKURS.

TRENING OG PREGNING AV GJETERHUNDEN

PRAKTISK ARBEID

FINANSIERING/ORGANISERING

- Beitebruksmidler (statsforvalter)søker via kommune.
- FKT midler (stasforvalter).

Søke fylkeslag, lokallag i NSG

Søke landbruksfond

Bonde/ Bonde og småbrukelag har aktivitetsmidler.

Det finnes lokale samlinger og stort sett kurs året rundt.

Finner du ikke kurs, kan man arrangere selv.

Gode instruktører et must.

Gjerne en mentorordning, eller kurs over flere samlinger

BRUK AV VOKTERHUND

LITT HISTORIE

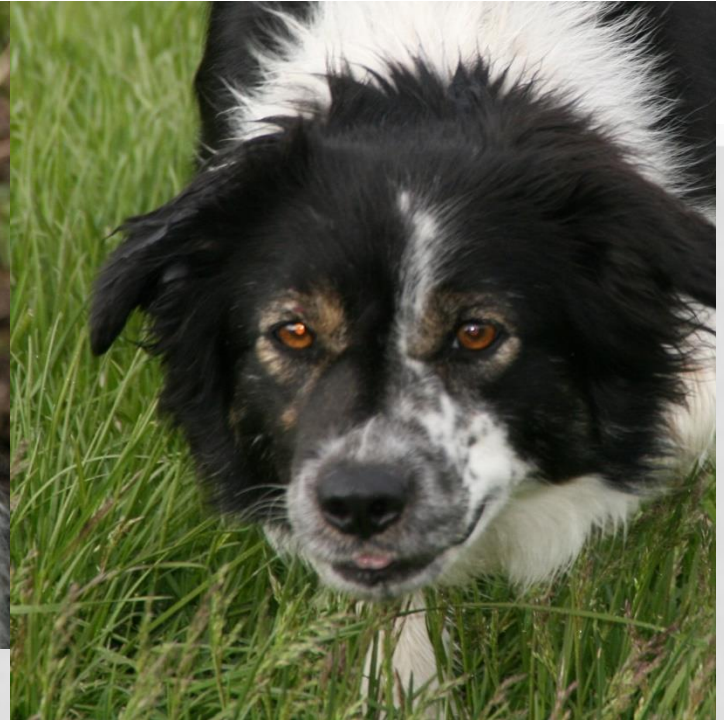

- Til Hattfjelldal kom de første vokterhunder, først på 1990.
- Mange «forsøkskaninen».
- Ulike raser.
- Varierende gemytt.
- Varierende resultat.
- Til dels dårlig rykte.

NÅ:

Økt kunnskap og erfaring,
Gir et mer realistisk bilde av
hva som kan forventes av
En Vokterhund.

HUNDEN

Vokterhunden;

Hvit

Stor

Majestetisk

Stirrer aldri sauene i øynene

Utstråler trygghet

Felles for begge: De må trenes !

Erfaring og rett håndtering gir gode arbeidshunder.

Gjeterhunden;

Ofte mørk, mest svart og
kvit

Tar sauene med blikket

Har styringa!

PREGING

Hundene må preges på sau fra Valpestadiet ca 6 uker gamle. Sauene vokterhunden skal vokte må være kjent med hunden **før** beiteslipp

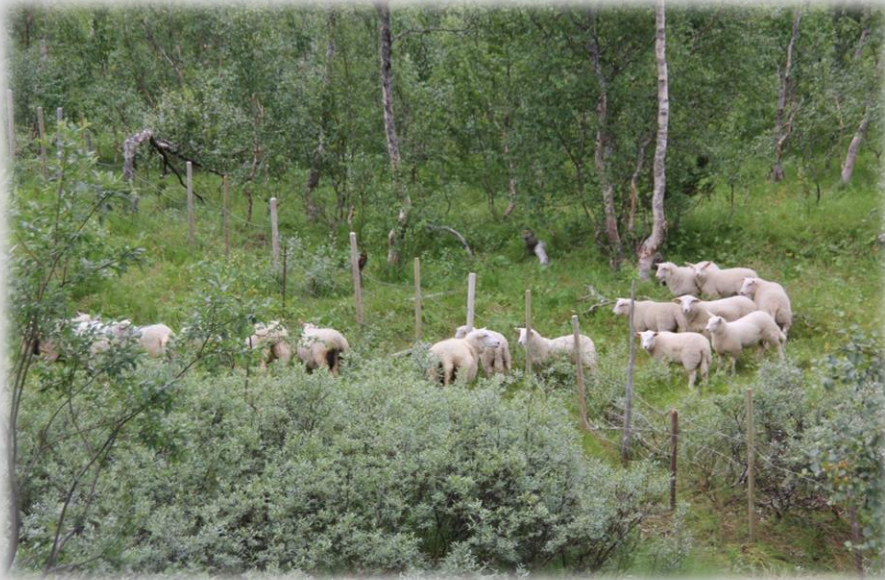
Resultat av pregingen er at Vokterhunden oppfatter seg selv som en del av flokken.

VOKTERHUND.

- Flokkvokter, vokter en eller flere besetninger.
- Vokter av territorium, vokter et bestemt område.
- Vokterhund i lag med tilsynsperson
- Statsforvalteren har en egen vokterhundmanual.

NÅR ANGREPET ER FAKTUM

BÆRRE EN HUND?

TILBAKE HOS MOR <3

FORDELER MED VOKTERHUND

SUKSESS MED VOKTERHUND?

- Effekten av vokterhund avhenger av bl. Annet
 - Individets egenskaper.
 - Antall hunder.
 - Valg av arbeidsmetode.
 - Sauens beitemønster, areal og topografi.
 - Rovdyr trykk, og type rovdyr.
 - Kombinasjon med andre tiltak.
 - Kunnskap
 - Effekt er vanskelig å måle da rovdyrtrykket øker.
- Det er utarbeidet egen Vokterhundmanual (NIBIO Tjøtta)

TRYGGHET

ULEMPER MED VOKTERHUND

- Konflikt med andre brukergrupper av naturen.
- Jager alt.
- Ved feil bruk, kan den være farlig for både folk og dyr.
- Du har den hele året, ikke kun i beitesesongen. (lediggang er roten til alt ondt)

VOKTERHUNDEN SOM KADAVERVERLEITER

- God nese
- Tren med sulten hund
- Kan ødelegge bevis for dokumentasjon

KADAVRHUND.
ALLE RASER KAN BRUKES.

NY TIL NYE OPPGAVER

HVA ER EN KADAVER HUND?

funn

- Hund som brukes i lag med fører:
- Kan brukes med line eller løs. NB ! Ikke fritatt fra båndtvang.
- Ordinært tilsyn
- Utvida tilsyn
- Akutt tilsyn

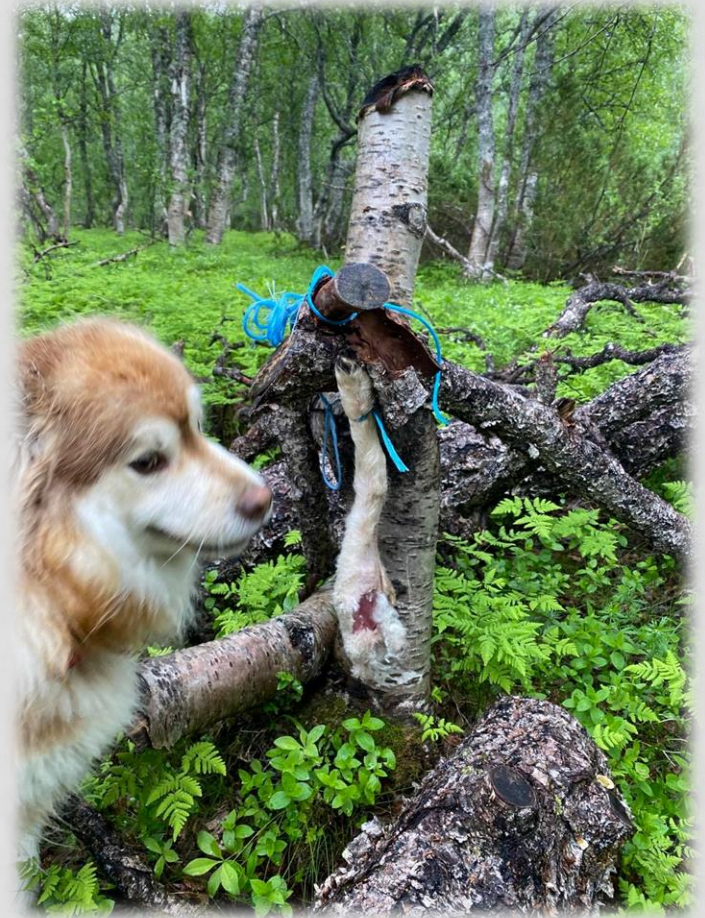
HVOR SKAL VI
LETE,
HVA SER VI
ETTER?

KADAVVER-
MARKØRER

HVORDAN TRENER VI EN HUND TIL Å FINNE KADAVRER?

- Start med lette oppgaver
- Kadaver legges ut, husk vind
- Egnet område
- Ha på line
- Se hvordan hunden reagerer
- Lær deg å lese hunden
- Kadaverhundkurs
- Kadaverhunder utvikles i bruk

KADAVERLUKT BEVEGER SEG SOM KALD RØYK

NÅR KADAVERET FORTSATT LEVER

TILSYN MED DYR ER OG BLIR FOLK OG HUNDER PÅ BAKKEN

LYST TIL Å VITE MER OM KADAVRHUND?

- Norske kadaverhunder reiser rundt og holder kurs og prøver.
- Lavterskeltilbud.
- Man kan søke FKT midler til kurs/prøver, frist 15 januar.
- Forsøk viser at hunder finner ca 25%, mennesker uten hund finnes nesten ingen ting.

OPPSTALLING AV HUND

ALLE HUNDER SKAL HA EN GOD OPPSTALLINGSPLASS

SKAL DU DRIVE MED HUNDEHOLD MÅ
DU VÆRE GLAD I HUNDER

TAKK TIL GJETARHUNDEN

- Takk du gjeterhund for all hjelp i år.
- Takk for for glee når godt dæ går.
- Takk for e ha fått ropæ meg heit å rau,
på tunghaurt hund, mæ tuillåt sau.
- Takk for tålmodighet når sauen va vrang.
- Takk for utholdenheit når veien vart lang.
- Takk innsats når føtn va trøtt, du såg dæ då at no va du nødt tel sjøl ta tur opp lia.
- Fort gjækk dæ, mæn sauen mått snu. Den som gjær arbeid for mange e du.
- No e aill sauen i fjøsen igjæn
Takk du min
trofaste gjeterhundvænn <3
-